SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 136
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 28 oktober 2021

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Europees emissiehandelsysteem voor gebouwen en transport - Studie

De Europese Commissie stelt in het kader van het 'Fit for 55'-pakket voor om een nieuw emissiehandelsysteem in te voeren voor gebouwen en wegtransport. Het toepassingsgebied van de Effort Sharing Regulation (ESR) zou weliswaar ook behouden blijven. De sectoren gebouwen en wegtransport zullen op basis van het voorstel dus zowel onder de bevoegdheid van de lidstaten, als onder het nieuwe ETS (emissions trading scheme) vallen, de zogenaamde 'double coverage' optie.

Of, en in welke precieze vorm het systeem er komt, is nog niet beslist. Dat hangt onder meer af van de positie van de lidstaten. Belangrijk is dan ook dat het Vlaamse standpunt wordt voorbereid op basis van goede, objectieve, cijfergegevens. Het is in die zin positief dat de minister een studie besteld heeft bij Climact en het Öko Institute, om de impact van de voorgestelde hervorming te bepalen. Ik ga ervan uit dat die studie in alle onafhankelijk is opgesteld.

Het rapport concludeert dat de voorgestelde koolstofprijs bij constant energieverbruik een aanzienlijke impact zou kunnen hebben op de energiefactuur van huishoudens, tot 460 euro per jaar tegen 2030. De auteurs zeggen er echter meteen bij dat meer energie-efficiëntie, een schonere energiemix en het hergebruik van veilingopbrengsten ertoe zullen leiden dat de impact veel kleiner zal zijn, en dat door slimme inzet van de veilinginkomsten ongewenste sociale gevolgen vermeden kunnen worden. Die nuance zag ik jammer genoeg niet terugkomen in de communicatie van de minister. Ik roep de minister dan ook op in de toekomst de volledige bevindingen van de studie mee te delen.

Conceptueel kan men stellen dat het potentiële effect op de energiefactuur bijna exact overeenkomt met het geheel van huidige heffingen op de totale energiefactuur. Deze vaststelling laat toe een globale hervorming van de energiefactuur door te voeren, zonder daarbij de gemiddelde energiefactuur significant te laten stijgen, maar wel een duidelijk prijssignaal te geven dat zuinig en milieuvriendelijk energieverbruik bevoordeelt. Een éénduidige Europese heffing kan bovendien klaarheid scheppen in de huidige complexiteit van toeslagen. Vervolgens kan een gericht flankerend beleid worden uitgewerkt, waarbij de zwaksten in de samenleving niet onevenredig hard getroffen worden, bijvoorbeeld met een vrijstelling op een basisverbruik. In nauw overleg met de federale overheid en de andere Gewesten kan tot een samenwerkingsakkoord gekomen worden waarin over de modaliteiten, de inning en de herverdeling van de middelen kan worden beslist.

Wat betreft het voorstel van de Commissie zelf stellen ook wij ons vragen bij de doelmatigheid op het vlak van emissiereducties. Het is niet omdat het bestaande ETS een efficiënt klimaatinstrument blijkt voor de industrie en de elektriciteitssector, dat dit per

Vlaams Parlement

definitie ook zou gelden voor andere sectoren. Daar spelen vaak andere elementen zoals de prijselasticiteit van de vraag, de beschikbaarheid van betaalbare alternatieven en niet-financiële drempels. Ook het werken met eenzelfde prijsprikkel in zowel rijkere lidstaten als armere lidstaten roept vragen op. Los van voorgaande bedenkingen zou ik de minister toch willen vragen om het huidige Europese voorstel niet a priori als een bedreiging te zien, maar veeleer als een opportuniteit om onze energiefactuur op een ecologisch en sociaal duurzame manier te hervormen.

1. Wat was de precieze opdracht voor de auteurs van de studie? Welke bijsturingen zijn er op vraag van de minister in de loop van het proces gebeurd?
2. Welke conclusies trekt de minister uit het onderzoek van Climact en het Öko Institute? In welke mate hebben deze haar positie over het Europese voorstel beïnvloed?
3. Hoe verhoudt de communicatie van de minister zich tot de conclusies van Climact zelf, meer bepaald tot het persbericht dat op hun website werd geplaatst[1]?
4. Hoe staat de minister tegenover de vaststelling dat een Europese prijs op verwarmingsbrandstoffen van 100 euro per ton CO_2 equivalent is aan het totaal aan heffingen dat nu al wordt geheven op de energiefactuur? In welke mate ziet de minister daarin een opportuniteit om de globale energiefactuur in samenspraak met de Federale Regering en de andere Gewesten te hervormen?
5. Ziet de minister heil in het onderhandelen van een samenwerkingsakkoord met de federale overheid en de andere Gewesten om dit te bewerkstelligen? Zo ja, in welke mate zal zij dat opstarten?
6. Zal de minister in het kader van de voorstellen in het 'fit-for-55'-pakket nog andere studies bestellen? Zo ja, waarover en wanneer kunnen we daar de resultaten van verwachten?

[1] https://climact.com/nl/emissiehandel-voor-transport-en-gebouwen-nuttig-om-andere-maatregelen-te-steunen-maar-niet-genoeg-op-zichzelf/

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 136 van 28 oktober 2021
van **ROBRECHT BOTHUYNE**

Deze vragen werden op 1 december 2021 behandeld in de Commissie Leefmilieu als antwoord op vraag om uitleg 484 van Vlaams volksvertegenwoordiger Robrecht Bothuyne over een Europees emissiehandelssysteem voor gebouwen en transport.